

A PÉNZEGYSÉG ALAPÚ MINTAVÉTEL

Könyvvizsgálói Konferencia
2012. szeptember

A mintavétel alapgondolata

- A teljes sokaságból statisztikai mintát veszünk.

A mintán elvégezzük a vizsgálatot.

A talált hibákat kiértékeljük.

Következtetést vonunk le a teljes sokaságra:

„X % a valószínűsége annak,
hogy a hiba nem nagyobb, mint Y Ft.”

A pénzegység alapú mintavétel 1.

2 Ft		4 Ft				8 Ft								2 Ft		3 Ft			4 Ft			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
			5 Ft				5 Ft				5 Ft				5 Ft							

Logikai egység: 6 db számla

Mintavételi egységek száma = 23 (a sokaság végösszege)

Mintavételi intervallum: 5 Ft

A minta elemszáma: 4 db mintavételi egység

A minta tételszáma: 3 db logikai egység (számla)

A módszer jellemzői

- Automatikus rétegzés
- Többszörös kiválasztás lehetősége
- A nulla értékű logikai egységet nem választja ki
- A negatív értékek nem értelmezhetők

Meghatározandó paraméterek

- A mintavétel elvégzéséhez az alábbiakat kell becsléssel meghatározni:
 - Mintavételezési kockázat (%)
 - Elfogadható hiba összege
 - Várható hiba összege

Befolyásolják a mintaméretet.

Szerepük van a kiértékeléskor.

Mintavételezési kockázat

A minta vizsgálata alapján
más következtetésre jutunk,
mintha a teljes sokaságot vizsgáltuk volna.
Téves elfogadás.

Komplementere a megbízhatósági szint.

Mekkora legyen az eredmények megbízhatósága?

Mintavételezési kockázat

A könyvvizsgáló szakmai becsléssel
állapítja meg.

- A becslés tényezői:
 - A lényeges hibás állítás kockázata
 - Az egyéb vizsgálatokból szerzett bizonyosság foka.

A téves elfogadás megengedhető kockázata

A lényeges hibás állítás kockázata	Az egyéb vizsgálatokból szerzett bizonyosság foka		
	Alacsony	Közepes	Magas
Magas	5 %	10 %	16 %
Közepes	10 %	20 %	33 %
Alacsony	16 %	33 %	55 %

Feltételezett könyvvizsgálati kockázat /KK/: 5 %)
 Audit Sampling (AICPA) 59. Oldal, 4-2 táblázat alapján

Elfogadható hiba (EH)

- A végrehajtási lényegesség alkalmazása egy adott mintavételre. (530. A3). $EH \leq VL$.
 - Maximum a lényegesség $\frac{3}{4}$ -e.
 - Magasabb EH \Rightarrow kisebb mintaméret

Várható hiba (VH)

Mekkora összegű hiba várható a vizsgált sokaságban?

–A becslés tényezői:

Lényeges hibás állítás kockázata

Előző évi vizsgálati tapasztalatok

- Magasabb VH \Rightarrow nagyobb minta

Ajánlott felhasználás

A sokaság jellemzői

- Nagy tételszám
- Alacsony várható hiba
- Inkább felülértékelési hibák várhatók

Vizsgálati területek

- Vevők visszaigazolása, értékelése
- Tárgyi eszközök értékelése
- Befektetett eszközök értékelése
- Készletek értékelése

Előnyök

- Egyszerűbb alkalmazni, mint más mintavételi módszereket.
- A mintaméret számításához nem igényli a sokaság statisztikai tulajdonságainak az ismeretét.
- Automatikusan rétegez.
- Ha a várható hiba nagyon alacsony, akkor hatékony mintaméretet eredményez

Hátrányok

- Nem alkalmas az alulértékelések felfedésére.
- Nagy alulértékelések (100 %) kiértékeléskor félrevezető eredményt adhatnak.
- A negatív és a nulla egyenlegeket külön kell vizsgálni.
- Ha hibákat találunk, a módszer túlértékeli a kockázatot.